NYA SVERIGE

EN ROMAN OM DE FÖRSTA SVENSKARNES LIF I AMERIKA. af Aivva Uppström

(Forts. fr. föreg. nr.)

Ställningen var äfven i andra afseenden förtviflad. Det fanns ej mer ammunition för kanonerna än till en enda salfva. Lifsmedlen började tryta, så att dagsransonerna måste knappas af. Trots den ringa stridsstyrkan var man mera trångbodd än annars i skansen, då många kvinnor och barn flyktat dit. Flera af dem, liksom af männen, sjuknade af otillräcklig föda och rörelse samt af den tärande själspänningen. De friska tyngdes af missmod. Förut hade man medvetet eller omedvetet hoppats på indianernas mellankomst; när detta hopp slog fel, kunde de flestas mod ej upprätthållas. Några deserterade nattetid till fienden. De öfriga knotade. Officerarna förebrådde och uppmuntrade ömsom. Slutligen gick dock Gregorius van Dyck till Rising och meddelade i officerarnes namn, att myteri hotade utbryta, samt rådde honom göra ett sista försök att underhandla med Stuyvesant. Rising lofvade det med tungt hjärta. Han sände bud till den förre med anhållan om ett möte följande dag, till hvilket denne samtyckte.

•

Sammankomsten ägde rum den 10 september. Rising och Elswyck gingo öfver gården på väg ut. De kommo förbi Elsa och Elisabeth, som ledde småflickorna af och an. De sågo alla bleka och tärda ut. Rising vinkade åt dem på afstånd, vände sig bort och suckade.

Elisabeth sade hårdt: "Nu går far att tala med holländaren". Elsa ryckte till, alltsedan hon fått höra om Rinowehans olycka, hade hon varit som slagen af blixten, likgiltig för allt. Mekaniskt skötte hon sina sysslor och förmådde knappt tänka. Först nu märkte hon hur lycklig försoningen med Rinowehan gjort henne trots alla bekymmer. Men Elisabeths ord väckte henne ur dvalan. "Hvad gäller det?" sporde hon. "Icke vill väl guvernören kapitulera." — "Gud vet det," sade Elisabeth, och en skälfning förspordes i den spröda stämman. "Måtte den nesan sparas oss!" Hon fortfor efter ett ögonblick: "Jag har ej dristat spörja far, men det har han sagt, att de skulle mötas på paraden. Låt oss gå upp på vallen, där kunna vi se dem."

Paraden låg midt emellan skansen och holländarnes främsta batteri och var en del af fältet, där staden Christinehamn skulle hafva anlagts. På den möttes de båda guvernörerna. Holländarne väntade redan på svenskarne-kommo. Där stod Stuyvesant, en medelålders herre högrest och ståtlig, trots sitt träben. Rikt, gråhnande hår föll ned omkring det markerade, kroknästa, solbrynta ansiktet, ur hvilket mörkgrå ögon blickade skarpt och fast. Uttrycket var hårdt, dock ej utan ädelhet. Han bar en mantel af fint svart kläde, samt bred hvit krage öfver sitt pansar och svart hatt med silkeväfda band. På liknande sätt var klädd hans något yngre följeslagare, en man med klar, klok blick, men dock oansenligare till det yttre än guvernören.

Elswyck, som redan kände de båda herrarne, föreställde Rising för guvernör de Sille. Herrarne hälsade afmätt höfligt på hvarandra. Stuyvesant skärskådade skarpt Risings långa magra gestalt och fårade ansikte. Efter någon tystnad sade han på tyska: "I hafven önskat ett samtal med mig, herr generaldirektör." — "Ja", svarade denne långsamt, vägande orden, "jag har anhållit därom, då det faller sig svårt att genom skriftväxling komma till rätt inbördes förstånd." — "Jag står till Eder tjänst."

"Nåväl", återtog Rising, "till min bedröfvelse måste mina ord forma sig till en anklagelse mot Eder, herr guvernör, då jag nu till först högtidligen protesterar mot det orättfärdiga krig I dragit öfver denna landsända. Trefaldighetsfortet hafven I tillägnat eder, Christina skans belägren I nu sedan många dagar med alla tecken till fiendtlighet och trampandes under fötterna alliansen mellan bådas våra stater, rätt som haden I med arffienden att göra. Edra knektar hafven I tillåtit att härja och föröda landet, att öfverfalla fredliga bönder med våld och plundring. Hur kunnen I förlika det med eder plikt som kristen?" — "Jag kan ej förvägra mina soldater", svarade Stuyvesant med en axelryckning, "att taga sig ersättning för sina mödor." "Så borden I dock ej tillstädja dem hvarje själfsvåld. Värre än de röda barbarerna fara de fram. På Tenakong hafva de..." "Anfallet på Tenakong skedde utan min vetskap", inföll holländaren, "och jag har förbjudit soldaterna att återvända dit, då jag ej vill synas taga hämnd på den ädla damen, fru Armgard, för de misshälligheter, som varit mellan hennes fader och mig." — "Jag tackar Eder för hennes skull, men många andra hafva ock lidit orätt. Och jag dristar än en gång tillspörja Eder, herr guvernör, hvad eder afsikt med detta handlingssätt är?" — "Det är att återtaga det ärorika västindiska kompaniets rättmätiga egendom." — "Ansen I kompaniet förorättadt, hade andra vägar till godtgörelse stått Eder öppna än ett öfverfall i fredstid..." — "Fort Casimir togs äfven i fredstid." Rising rodnade, knappt förr än nu såg han fullt klart hvilket ödesdigert missgrepp han, obekant med landets förhållanden, gjort vid sin ankomst.

Han upptog en annan fråga. "I nämnden nyss ett ord om västindiska kompaniets rätt till landet och hafven i liknande anda tillskrifvit mig. Jag har mottagit edert ärade bref och dristar mig nu att söka vederlägga edra argumenter, om I behagaden höra mina skäl." — "Jag beder Eder tala, jag lyssnar..."

Rising framlade nu skäl och motskäl. Holländarne hade visserligen upptäckt och koloniserat landet, det medgaf han, men de hade ej kunnat bibehålla mer till svenskarnes ankomst än Fort Nassau, hvarför de hade förlorat sin upptäcktsrätt. De verkliga ägarne till landet voro dock indianerna, och af dessa hade svenskarne genom upprepade lagliga jordköp förvärfvat det område de ägde och tills nu bibehållit. Från denna synpunkt vore Fort Casimirs anläggande ett inkräktande och dess eröfring af Rising blott ett återtagande af svenska kronans rättmätiga egendom.

En lång diskussion följde. Stuyvesant godkände ej Risings anförande. Upptäcktsrätten ansåg han gälla för alltid, oberoende af misslyckade kolonisationsförsök. Svenskarnes besittningstagande vore alltså en usurpation. Jordköpen lätsades han betvifla, då han aldrig sett de skriftliga bevisen på dem, och anförde dessutom, att äfven holländarne köpt flera områden af indianerna, både landet från och med Sandhuken till Bomtieshuk eller Neuwisings liksom från Rancoqueskillen till ön Mattinnekonk samt äfven östra kusten vid Goodwyns bay. Risings mening, att indianerna förhända sålt sin jord två gånger, förkastade han. Rising förebrådde honom egenmäktigt handlingssätt, då han utan vidare öfverföll ett folk som stod i förbund med hans eget, men Stuyvesant genmälte, att därtill hade han fått order af sina förmän, direktörerna i västindiska kompaniet, efter Fort Casimirs eröfring. Då Rising hotade med efterräkningar från svenska regeringen, ville han göra gällande, att ej svenska kronan utan blott det svenska västindiska kompaniet ägde landet. De Sille bistod honom, och Elswyck Rising, hvar och en lade nya skäl till det sagda.

Samtalet fördes till slut med hetta och tog lång tid, hvarunder både svenskars och holländares blickar med spänning iakttogo de fyra gestalterna, som voro synliga långt borta.

Stuyvesants ord utmynnade slutligen i en segervisst obeveklig fordran på kapitulation och landaträdelse. De svenskar, som ej ville gifva sig under Nederländerna, måste draga dädan. Då han framställde detta kraf för andra gången, utbrast Rising uppretad och glömsk af sin förtviflade belägenhet: "Ja, om I då ej viljen taga skäl, herre, så återstår blott ett. Jag tager Eder herrar Elswyck och de Sille, till vittnen på att jag gjort mitt yttersta och att jag nu än en gång in optima forma protesterar mot guvernör Stuyvesants orättfärdiga angrepp och ogrundade begäran. Härefter skola vi försvara oss till det yttersta. Och så framt tillfälle gifves mig, skall jag vädja till min allernådigaste konung och regeringen, att de må häfda våra rättigheter, vedergälla oss tillfogad orätt och ställa Eder till ansvar." Stuyvesant svarade kallt: "I gören, som det behagar Eder. Jag tager ansvaret." — "Så hafva vi talat slut med hvarandra. Farväl, herr guvernör." — "Farväl, herr generalguvernör, härnäst skall jag låta höra af mig."

Herrarne hälsade kyligt och skildes. —

När Rising återvändt till skansen, sammankallade han, ännu eldad af sinnesrörelse, manskapet på gården och omtalade utgången af mötet. Han sade, att det vore hvars och ens plikt att hålla ut till det yttersta och låta sitt lif för Sveriges ära. Men blott få bifallsrop svarade. På de flestas ansikten lästes missnöje eller hopplöshet. Blott tvenne par unga kvinnoögon strålade hänförda bakom männen led.

NYA SVERIGE FALLET!

"De köra upp ännu flera kanoner i backen", sade Gregorius van Dyck, tre dagar senare, där han posterade på vallen åt landsidan dagen efter mötet mellan guvernören. — "Ja, tänk, att de hade någon kvar än!" menade Peter Rambo dystert spefullt. — "Jag såg i går, att de förde bort alla styckena från Vågens bortvända slagsida. De plantera ut dem på land förstås." — "Ja, det blir en fin salut, när det smäller!" — "Det varder vår dödssalut," sade van Dyck allvarligt. — "Förvisso! Jag önskar blott de holländske lossat den tidigare, så vore alle redan öfver". Den andra svarade ej.

En timme gick. Just då aflösningen kom, pekade Rambo utåt fältet. Från närmaste batteri vandrade tvenne gestalter åstad mot skansen. "De komma, som om de rakt ville gå in och hälsa på! Men lyssnen, hören I ej trumhvirflar?" Det var så, den främste slog hårdt på trumman. Efter honom följde en man i officersuniform.

Då de båda holländarne nalkats skansen inom hörhåll, slog trumslagaren en dånande hvirfvel och stannade. Officeren trädde fram och ropade, att han från den ädle herr Stuyvesant hade ett budskap, hvilket alla svenskarne borde åhöra. Rising efterskickades och skyndade följd af de flesta i skansen upp på vallen Elswyck sade, att officeren var kapten-lieutenant Smidt. Denne, som väntat på guvernören, gick, sedan trumman slogs, närmare. Då han stannat, lyfte han handen och bjöd tystnad. Det blef ock stilla, dödstyst på vallarna, öfver den ljusbadade slätten med de solbelysta höjderna omkring, så att rråmanden och gnäggningar från skogen, finkarnas kvitter från gårdens akacior tydligt hördes.

Smidt tog fram ett papper och upläste med ljudlig stämma dess innehåll. Detta var i korthet det, att Stuyvesant uppmanade fästningen att inom tjugufyra timmar kapitulera. Skedde detta ej, skulle holländarne storma den, ej lämna sten på sten, ej gifva pardon åt något lefvande lif inom vallarna.

Dödstyst var det åter. Rising sökte tala, men orden stockade sig i hans strupe. Slutligen kunde han ropa ned till holländaren: "Det är bra. Hälsa guvernören, att han skall få svar, när den föresatta tiden tilländalupit." Han vände sig om, tillsade med hes röst van Dyck att sammankalla officerarna och tjänstemännen till krigsråd om en half timme, samt gick bort utan att se till höger eller vänster.

Bland den skara, som under hviskande samtal steg ned på gården, var äfven Elsa. Hennes ögon blickade rätt fram som om de sågo något långt borta. I morgon skulle alltså döden komma öfver dem alla, då finge hon dö från det skrämmande tunga lifvet, såsom Rinowehan nog redan gjort. I morgon... där bidade slutet. Något annat väntade hon ej. Rising hade ju i går uppmanat folket att strida till sista man.

Hon väcktes ur sina tankar af ord, yttrade bakom henne.

"Han mände väl taga reson," sade en friman.

"Gör han ej det," mumlade en annan, "skall det gå honom illa!" — en knekt sade nu: "Vore det ändå e hedersammare att fresta en dust med fienden först, innan man ger sig?" — "Är du från vettet, karl," fnyste den förre, "de holländske äro ju flera hundra och vi knappast trettio." — "Ja, blir det ej kapitulation", sade en annan knekt, "så rymmer jag ock. Inte är jag hågad att svälta ihjäl eller bli skjuten som en hund." — "Jag kan ej rymma och lämna hustru och barn," sade en annan hotande, "men kapitulerar herr Rising ej, så min själ skjuter jag ej ned honom, tar nycklarna och släpper in de holländske." — "Tyst, där kommer Peter Rambo, han lider ej slikt tal."

Elsa såg sig harmfullt om och tänkte på att för Rambo omtala hvad hon hört, men beslöt strax åter att ännu dröja något. En bondhustru bad henne komma och se till hennes sjuka barn. Hon följde henne tyst till det trånga, låga rum, där familjen var inkvarterad. Den bestod af frimannen Påfvel Jöns och hans hustru Margareta. Hennes barn, en liten treårig flicka, låg i feber på sänghalmen och stirrade i taket med stora ögon. Elsa strök öfver det lockiga håret, gaf flickan vatten och frågade hur hon kände det. Den lilla klagade öfver värk i pannan. Elsa tog och blötte en duk samt lade den öfver den heta pannan, hvarpå barnet med ett uttryck af lindring slöt ögonen. Elsa sade därpå till modern, att fältskärn, gäster Hans, sagt det ingen fara vore för lifvet. Gud vare lof," sade modern, "då är allt godt. Och i morgonlyktas våra vedermödor." — "Ja, döden ändar all nöd." — "Hvad menar du, Elsa? Nyss sade du, att hon mände lefva!" — "Jag tänkte på att de holländske då skola gå till storms." — "Gud vare oss nådig!" utropade hustru Margareta förskräckt, "tror du, att herr Rising låter det gå därhän!" — "Det är ju hans plikt." — "Är det hans plikt att låta slakta oss som får! Nej nej!" — "Mångtusende soldater läto sitt lif i tyska kriget," sade Elsa. Den andre svarade: "Detta är deras värf; men de hade icke hustrur och barn med. Ej vill jag låta mitt enda barn dödas, hällre rymmer jag till fienden!"

Elsa kände, att kvinnan ej kunde förstå annat, och ville ej häller bedröfva henne mer, hvarför hon gick.

I förstugan utanför Risings våning kom hon ihåg, att det skulle hållas krigsråd. Tvifvel på att herrarne verkligen ville hålla ut hade nu vaknat hos henne, och åtrån att få åhöra rådplägningen vardt henne för öfvermäktig. Hon gick därför till en kammare, belägen innanför salen. Dörren stod på glänt, och bakom denna lyssnade hon spändt.

Det var tyst i salen, men om en stund kommo officerarne och satte sig kring bordet. Rising hade tydligen befunnit sig därinne, ty han hälsade dem välkomna. Han påminde om den uppmaning till kapitulation de ähört och bad dem yttra sin tanke.

Tystnad rådde ett par minuter. Därpå sade Peter Rambo: "Tillåten mig spörja, herr Rising, finnes det någon vån till att vi snart kunna få undsättning från Sverige?" — "Nej", svarade Rising, "nästa fartyg torde kunna hitförväntas först om ett år." — "Är det Eder då kunnigt, om vildarne förbereda någon ny aktion?" — "Sedan anfallet på Trefaldighetsskansen misslyckats och deras skara skingrades, har ingen mera visat sig. Vi torde ej få räkna på vildarna."

Det blef åter tyst. Därpå hördes faktor Elswycks röst: "Då återstår blott ett: att kapitulera."

tystnad igen, hvarpå Jakob Svensson tveksamt sade: "Än om vi dessförinnan skulle fresta en attack?" — Man öfvervägde möjligheterna för motstånd. Det framhölls, att en enda salfva från fiendens högt belägna kanoner skulle sopa vallarna rena från folk, att de på gården varande människorna snart skulle vara nedskjutna, alla husen inom kort stuckna i brand och vallarna raserade. Skansens ammunition räckte blott till en enda salva, som nog ej skulle göra fienden stort men, och till gevären fanns ej häller mycket kulor och krut. Blefve det strid man mot man, skulle holländarna snart öfvervältiga den lilla besättningen. Gjorde de åter ej allvar af sina hotelser, skulle lifsmedlen snart vara slut, man stode inför svälten, och kapitulationen vore blott en tidsfråga.

Sedan förhållandena sålunda dryftats, hördes åter Elswycks lugna, betänksamma röst: "Af hvad här talats, befinnes nogsamt, att motstånd vore vanvett. Fienden skulle hugga ned alla män och grymt handtera kvinnor och barn. Jag beder eder, herr guvernör, att kapitulera på så goda villkor som möjligt." — "Är detta äfven Eder tanke, mina herrar?" sporde Rising. De församlade tillstyrkte nu enhälligt Elswycks förslag och guvernören sade då långsamt:

"Äfven jag finner, att intet annat är möjligt. Så skall jag i morgon underrättelsen om besiutet och söka uppnå de bästa villkor. I, herr Elswyck, mån i kväll gå till Stuyvesant. Han afskedade alla och de gingo.

Det var åter dödstyst i rummet. Elsa sköt upp dörren och trädde in. Vid bordet satt guvernören med ansiktet begrafvet i händerna, förkrossad af nedderlaget. Hans kraft hade ej räckt till för lifvets stora vädjobanor, och han ägde ej mod nog att falla på en förlorad post.

Elsa gick fram till honom, hennes ansikte var hvitt, och ögonen lågade af förbittring. Då hon stod bredvid Rising, ryckte denne till och såg upp.

"Du här, hvadan kommer du?" — "Där inifrån, herre, där jag stått och hört det nesliga beslut som fattats!" — "Hvad säger du?" — "Skam är det, eländig skam, att svenska männer skola fegt gifva sig till fienden i stället för att strida till sista man. Kan väl en af oss öfverlefva den vanäran?" Rising var för sorgtyngd att genast kunna vredgas. Han sade:

"Har du hört allt, så vet du ock hvarför vi med tungt sinne så beslutat. Ingen utsikt till räddning finns." — Så borde vi strida, tills den siste fallit", utropade hon lidelsefullt, "själf taladen I så i går." Han vände bort ansiktet. "Då stodo iv ännu ej inför det yttersta. Och minns, när den siste mannen fallit, då kommer turen till kvinnorna och barnen att skändas och mördas. Och i sin vrede skulle de holländske än mer förhärja landet, att ingen gård blefve skonad." — Då utropade Elsa: "Ve det folk, som vill frälsa hus och gård och lif, när trälldom hotar! Ve den, som ej vill släppa till allt..." hon slog händerna för ansiktet. Rising teg. Slutligen sade han: "Är du själf redo att släppa till ditt lif?" — "Det är jag, men icke I. Och I villen rädda Edra barns lif hällre än Eder ära", svarade hon obarmhärtigt.

Rising steg upp och genmälde med värdighet: "Du har inga barn, flicka. Men jag bär ansvaret för allas edra lif. Ej vill jag, att det folk jag sörjt för som en far skall platt fördärfvas. Må Nya Sverige fara, Gamla Sverige reder sig nog det förutan." Han gick mot utgången. Den unga flickan sjönk snyftande ned vid bordet. Den befriande döden skulle ej komma. Lifvet var åter öfver henne, obevekligen och hårdare än någonsin.

I dörren mötte Rising sin äldsta dotter, hvilken af officerarne fått veta hvad beslut som fattats. Hon störtade blek och upprörd emot honom. "Är det sannt, fader", ropade hon, "att I viljen kapitulera, draga öfver Edert namn den skammen..."

Detta var för mycket för Rising. Hans sinne var öfverretadt af bekymmer, nattvak och misslyckandets förödmjukelse. Han stötte henne ifrån sig och brusade upp: "Tig med slikt vanvördigt tal, obeskedliga barn. Jag vill hafva frid. Gack in, där finner du en, som håller med dig."

Han skyndade bort. Dottern sprang fram till Elsa, och båda flickorna, närmade till hvarandra af gemensam sorg, i hvilken de förstodo hvarandra, kastade sig högt gråtande i hvarandras famn.

•

Underrättelsen om rådplägningens utgång spred sig inom skansen och väckte en känsla af dyster lätnad. Flera sofvo den natten lugnare än på lång tid. Men några voro uppe och arbetade med hackor och spadar på vallarna, dock ej för att bota dem. Rising lät i dem gräfva ned kanonkulor och granater, som han ville rädda undan fienden. Han hoppades på en framtida återeröfring af landet.

(Forts.)

Farm och hem.

GÅRDESGÅRDAR.

Taggtrådsstängsel äro så vanliga här i landet, att farmare äfven i skogstrakter använda sådana mellan åkerjorden och skogslotten. Detta kan nog vara på sin plats, om passande virke för en gårdesgård saknas, men i skogstrakter brukar detta icke vara förhållandet. Ett bra stängsel kan åstadkommas ännu i dag af klufna slanor och mindre virke, som icke duger till annat, och ett sådant är vida bättre i alla afseenden än ett taggtrådsstängsel, och utestänger djuren lika fullkomligt, om det är riktigt uppsatt.

GOD TON.

Det passar sig inte att skratta åt en person, som på grund af någon olyckshändelse råkat i en löjlig situation. Detta visar brist på finkänslighet och takt.

Det visar brist på takt om man förlöjligar en person, som på grund af något lyte möjligen förefaller lustig eller skrattretande.

En verkligt fin person smickrar aldrig. Visserligen kunna en persons fördelar framhållas, men detta bör ej ske på ett allt för demonstrativt sätt.

Man bör akta sig för att skratta allt för mycket. En person som har för vana att skratta i tid och otid verkar lätt dum eller obildad.

Det är ej passande att utbreda sig om sina rikedomar, sin begåfning eller dylikt. Sådant bör man öfverlåta åt andra.

Det är opassande att då man är bortbjuden göra anmärkningar på värdfolkets anordningar.

VINTERÄGG.

Omkring i slutet af september återkommer det årliga bekymret i fråga om dyra ägg. Men om man gör i ordning nu och utkläcker kycklingar i mars och april, gör sig af med tuppar så snart de bli stora nog att steka, låter pullorna få god fodring, friskt vatten och mjölk, rymlig betes- och tummelplats, så slipper man att beskärma sig öfver att inga ägg ha att sälja, då de till vintern bli dyra. En pulla måste ha god utveckling och mognad före vinterns inbrott, om hon skall bli en tidig vintervärpare. Sommaren är kort, därför måste kläckningen ske tidigt och kycklingarna få extra god vård tills varmt väder inträffar, då de kunna slå sig fram själfva på betesplatsen. Tidig kläckning är bra äfven för att få bättre pris för tupparna. En tvåpounds tupp (i maj eller juni) är ofta värd lika mycket eller mer än han kan säljas för då han väger två a tre gånger så mycket. Och då tupparna skaffats ur vägen kunna pullorna få större utrymme och egnas bättre tillsyn.

Man skall ej lita på de gamla tupporna för att få vinteräggg. Det är pullorna, som skola göra't och äfven göra de det; men de måste vara utkläckta tidigt.

THE CARE OF THE TEETH.

By Dr. T. G. Moxnes, Winnipeg.

VII.

The beginning of the tooth destruction.

We have to call your attention to, that the tooth destruction starts from the destruction of the enamel which is the protecting coat, this can or will start from different ways, for instance cracking nuts or the bad habits the ladies will have in biting thread. These bad habits must be done away with. Next comes hot or cold food's effection on the teeth. But if you now have an opening in the enamel or the protecting coat then, the gate will be open for the different germs which are in the mouth. Therefore let your teeth be examined at least twice a year and keep the mouth as clean as possible by using antiseptic month wash and tooth powder. If the germs first have come inside the enamel, they will start to destroy the inner tooth tissues and desolve it without the enamel having any sign whatever of destruction, therefore in most cases the people will not notice that a tooth is decaying until one day the tooth will break or partly be decayed and the pain starts. Because now, the germs have reached the nerve in the tooth. Layers of tartes between the gums and the teeth will also give an easy entrance for the germs because here, the enamel ends. The protecting coat of the root which is cement will as a rule leave an opening between the enamel and the cement, in the normal case the cement and enamel should reach each other they having seldom such, and if the gums are pushed away it will then be the worst for the tooth. Therefore have your teeth examined as often as possible to find out if the enamel should be made stronger or renewed.

Questions must be sent to 620½ Main Street, Winnipeg.

Tala om en frånvarande, som om han hörde hvart ord.

God rykt ingjuter vigör hos hästen, och fjärmande af smuts och hudverksamhetens eggande bidra betydligt till att förebygga selbrott.

Ett gyllene tillfälle väntar de farmare, som uppföda förstklassiga mulor för afsalu, och ej så få farmare torde komma att benyttja sig häraf de nästkommande åren.

HUFVUDVÄRK orsakas af ansträngning af ögonen. Lämpliga glasögon borttager ansträngningen och förebygger hufvudvärk. Konsultera

MRS. C. J. MEADOWS
OPTOMETRIST
10232 Jasper Avenue, Edmonton, Alta.

MALCOLM M. CHARLESON
ADVOKAT.
Dominion Bldg., Edmonton, Alta.
Telefon 9207.
Det Kungl. norska vice konsulatet för Alberta.

Vi sälja alla sorters
FÄRSK FISK
Orders från landsbygden gifvas speciell uppmärksamhet.
SCANDINAVIAN FISH CO.
101 City Market. Stånd 3.
Edmonton, Alta.

DR. J. J. McDONELL
LÄKARE.
Speciell uppmärksamhet gifvas patienter utanför staden.
720 First street, Edmonton, Alta.

ROBERTSON, MACDONALD & WINKLER
Harry H. Robertson, J. M. Macdonald, Gordon E. Winkler.
Telefoner 1810, 1822.
ADVOKATER, JURIDISKA OMBUD, NOTARIER ETC.
PENGAR ATT LÅNA.
Bank of British North America Bldg. Edmonton, Alta.

JACKSON BROS.
Juvelerare och diamanthandlare.
9962 Jasper Ave., E., Edmonton, Alta.
Telefon 1747.
Klockor, slipadt glas, porslin, silfversaker, konstnärliga artiklar, skrifmaterialier etc. Giftermålslicense utfärdas.
Speciell uppmärksamhet gifvas postorderkunder. Ur- och juvelreparation.

International Hotel
Pris $1.25 om dagen.
SKANDINAVERNAS HOTELL,
Boyle och Kinistino.
EDMONTON, ALBERTA.

Victoria tea
Rik kvalitet
Ceylon blandning

Speciella priser:
3 lb. burk $1.10
10 lb. busk $1.75
5 lb. busk $3.50
Fint kaffe, oöfverträffad valuta
30c., 35c., 45c. per lb.
Speciellt 3 lb. $1.00
Potters trädgårdsutsäde
2 paket, 5c.
Mjöl, torkad frukt och specerier till de lägsta priser.
Postorder gifvas speciell uppmärksamhet.

HENRY WILSON,
Queens Ave., - Edmonton.

Det betalar sig att handla med
DET SKANDINAVISKA APOTEKET
Recept expedieras snabbt.
THE EAGLE PHARMACY
Hörn. Jasper Ave. och Rice St., Edmonton, Alta.
Speciell uppmärksamhet gifvas postorder.

Hur kommer det sig
att så många sjukdomar, hvilka kommit de mest berömda läkares skicklighet på skam gifvit vika för inverkan af ett så enkelt husbotemedel som
DR. PETER'S
KURIKO
Jo, emedan det går rakt till roten af det onda, orenheten i blodet. Det beredes af helsogifvande rötter och örter och har varit i bruk i mer än hundrade år—en tillräckligt lång tidrymd att grundligt profva dess förtjenster.
I olikhet med andra mediciner kan den icke erhållas å apoteken, utan tillhandahålles allmänheten direkt af de ende tillverkarne ochegarne
DR. PETER FAHRNEY & SONS CO.,
19–25 So. Hoyne Ave., CHICAGO, ILL.
Våra läsares uppmärksamhet hänledes på, att Dr. Peters Kuriko, det ofvannämnda läkemedlet, nu levereras alldeles tullfritt i Canada. Detta betyder en stor inbesparing.

Man måste anses omodärn, om man använder hvita fosfortändstickor.

Det är numer olagligt att tillverka hvita fosfortändstickor, om ett år blir det olagligt att sälja dem.

Om ni ifrar för effektivitet — "Tillverkad i Canada" — och "säkerhet först" — använder ni

EDDY'S "sequi" icke giftiga tändstickor

Öfver
100,000
Kronor
ha blifvit sända till Sverige, Norge och Danmark genom r. M. Dahl Steamship Agency sedan november månad. Vi äro verkligen stolta öfver den tillit, som skandinaverna i Canada därvid visat oss. Vårt mål har varit och är att gifva absolut tillfredsställelse, och att vi lyckats i denna vår sträfvan, bevisas bäst af den efter tiderna ovanligt stora summa, som genom vår försorg hemsändts.
Penningar utbetalas vid alla postkontor och banker i Sverige.
Våra pänningförsändelser ha varit och komma framdeles att besörjas och garanteras af den världskända pänningfirman
INTERNATIONAL MERCANTILE MARINE CO.
Kursen är fortfarande
Kronor 3.80 per Dollar
FÖRSÄNDELSESOMKOSTNADERNA ÄRO SOM FÖLJER:
För belopp upp till $25.00—$0.25.
För belopp upp till $50.00—$0.50.
För belopp upp till $70.00—$0.75.
För belopp upp till $100.00—$1.00.
För belopp upp till $150.00—$1.50.
För belopp upp till $200.00—$2.00.
Förutom det att vi ombesörja pänningförsändelser sälja vi också biljetter till och från Sverige, Norge och Danmark med alla linjer.
Det är ingen skillnad, hvar ni bor i Canada, vi kunna sälja biljetter till gamla landet direkt från eder plats. Om ni önskar sända en biljett till släkting eller vän i Sverige, så kunna vi utställa biljetten till hvilken plats som helst i Canada.
Om ni önskar upplysningar och råd om router, priser etc., så drag nytta af vår långa erfarenhet i passagerartrafik. Ni kunna göra detta genom att skrifva till oss, och ni vilja mottaga svar på eder förfrågan per omgående.
P. M. Dahl Steamship Agency
325 LOGAN AVENUE, WINNIPEG, MAN.
TEL. GARRY 3174.